

En sær triade

På Ny Carlsberg Glyptotek i København vises i efteråret og vinteren 2021-22 en fremragende udstilling om billedhuggeren Anne Marie Carl-Nielsen (1863-1945). Så sandelig en dame med kunstnerisk talent, energi, vilje, mod og styrke. Hun beskrives i udstillingskataloget som en af Danmarks vigtigste, men af mange ukendt billedhugger - et sært men måske alligevel ikke så mærkeligt paradoks for en udøvende kvindelig kunstner i hendes generation.

Gift med komponisten Carl Nielsen måtte hun som så mange andre kunstnerhustruer kæmpe med omverdensforventninger om den ydmyge hustru overfor sine egne ambitioner og et talent, der krævede at blive brugt. Hun tvivlede ikke. Hendes viden sad i hænderne. Hun udfoldede et imponerende oeuvre med en lang række billedhuggerarbejder, vitale, udstrålende styrke og livskraft.

Hendes hovedværk er rytterstatuen af kong Chr. IX fra 1927, som befinder sig på Christiansborg Ridebane. Det blev den første ridestatue af en monark, som var udført af en kvindelig kunstner. Hun har med utallige fotografier dokumenteret sin arbejdsproces og sine tanker med bl.a. denne statue af kongen. Oprindeligt havde hun tænkt sig en frise på rytterstatuens sokkel - en frise som skulle vise folket i dets mangfoldighed. Prisen på bronze steg betragteligt efter 1. verdenskrig, og frisen blev sparet væk. Men heldigvis er kunstnerens skitser og modeller i gips og ler bevarede og vises på udstillingen. Her er bønder, fiskere, handelsfolk, industriens folk, videnskabens, kunstens...

Og her finder vi så blandt disse J.P. Jacobsen i et lidt overraskende selskab.

En figurgruppe med J.B.S. Estrup (1825-1913), Danmarks 12. konseilspræsident i årene 1875-1894, konservativ, modstander af almindelig valgret og af parlamentarismen i en politisk temmelig turbulent periode i Danmarks historie, Holger Drachmann (1846-1908), digter og kunstmaler, kendt som en af Det moderne Gennembruds ledende mænd. Som den tredje i gruppen figurerer altså J.P. Jacobsen.

Anne Marie Carl-Nielsen har fremstillet de tre stående ganske tæt og dog ganske uopmærksomme på hinanden. I venstre side står politikeren Estrup og kigger sammenbidt og brysk ud og væk fra de andre. I højre side står Drachmann med kappe og hat i hånden og kigger op mod himlen, med åben mund som anråber han de højere magter om hjælp. Mellem de to står så Jacobsen, afslappet med hånden i lommen og dog dybt koncentreret med næsen i en bog. Han ser hverken ud eller op, men ned i litteraturen - uanfægtet og tydeligvis fjern fra den turbulente verden, læsende, tænkende....

Hvad har mon været Anne Marie Carl-Nielsens ide med at gruppere netop disse tre sammen? Tydeligvis repræsenterer de hhv. politikeren, den udadvendt flamboyante kunstner og den mere indadvendte, tænsomme digter.

En sær triade med Jacobsen i et usædvanligt og overraskende selskab.

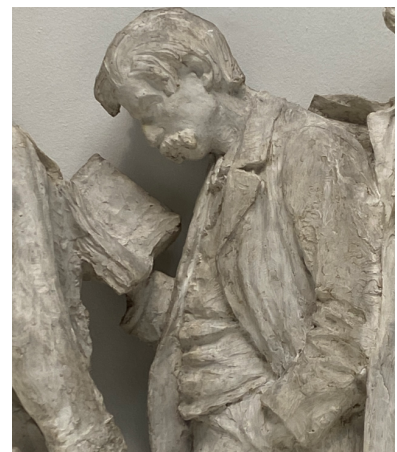

Foto: Else Bisgaard